

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

ANALÝZA NÁZORŮ NA LETNÍ TÁBORY ŽÁKŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL
V LIPNÍKU NAD BEČVOU

Bakalářská práce

Autor: Renata Polcarová, Rekreatologie

Vedoucí práce: Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.

Olomouc 2018

Jméno a příjmení autora:	Renata Polcarová
Název diplomové práce:	Analýza názorů na letní tábory žáků základních škol v Lipníku nad Bečvou
Pracoviště:	Katedra rekreologie
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.
Rok obhajoby diplomové práce:	2018

Abstrakt:

Bakalářská práce je zaměřena na dětské letní tábory. Hlavním cílem je výzkum účasti na letních táborech žáků 5. a 7. tříd základních škol v Lipníku nad Bečvou a jejich preference při výběru tábora. Teoretická část práce poskytuje informace o volném čase, juniorském cestovním ruchu, letních táborech a podmínkách při jejich přípravě. Praktická část zahrnuje analýzu výsledků dotazníkového šetření, z nichž vyplývá, že zájem o trávení volného času dětí o prázdninách na letním táboře neklesá.

Klíčová slova:

volný čas, pedagogika volného času, cestovní ruch dětí a mládeže, letní tábor, mladší a starší školní věk

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Renata Polcarová

Title of the master thesis: The analysis of opinions on summer camps of primary school pupils

Department: Department of recreology

Supervisor: Ing. Eva Schwartzhoffová, Ph.D.

The year of presentation: 2018

Abstract:

Bachelor thesis focuses on children's summer camps. The main objective is to study the participation in summer camps of pupils of the 5th and 7th grades of elementary schools in Lipník nad Bečvou and their preferences in the selection of the camp. The teoretical part of the thesis provides information about leisure time, junior turism, summer camps and the conditions for their preparation. The practical part includes the analysis of the results of the questionnaire survey, witch shows that the interest in spending leisure time for children during the holidays in the summer camp does not decrease.

Keywords:

leisure time, leisure time pedagogy, tourism of children and youth, summer camp, younger and older school age

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Ing. Evy Schwartzhoffové, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 11.4.2018

.....

Děkuji Ing. Evě Schwartzhoffové, Ph.D. za pomoc, cenné rady, materiály a laskavý přístup při zpracování diplomové práce.

OBSAH

1 ÚVOD	8
2 PŘEHLED POZNATKŮ	9
2.1 Volný čas.....	9
2.1.1 Pedagogika volného času	10
2.1.2 Volný čas dětí a mládeže	11
2.1.3 Funkce výchovy ve volném čase	12
2.2 Institute působící v oblasti volného času dětí a mládeže	13
2.2.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	13
2.2.2 Mimoškolská zařízení	14
2.3 Cestovní ruch dětí a mládeže.....	15
2.4 Letní tábory	18
2.4.1 Podmínky pro pořádání letních táborů	19
2.5 Charakteristika dětí školního věku	20
2.5.1 Mladší školní věk	21
2.5.2 Starší školní věk.....	22
3 CÍLE	24
3.1 Dílčí cíle	24
3.2 Výzkumné otázky.....	24
4 METODIKA	25
5 VÝSLEDKY	26
5.1 Účast na letním táboře	26
5.2 Způsob výběru tábora (s kým?)	26
5.3 Způsob výběru tábora (podle čeho?).....	27
5.4 S kým byl(a) na táboře?	27
5.5 Zaměření tábora	28
5.6 Délka tábora	28
5.7 Způsob ubytování	29
5.8 Představy o okolí tábora.....	29
5.9 Upřednostňovaná činnost na táboře	29

5.10 Celková spokojenost s táborem.....	30
6 DISKUSE	31
7 ZÁVĚR	32
8 SOUHRN.....	34
9 SUMMARY.....	35
10 REFERENČNÍ SEZNAM	36
11 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	38
12 PŘÍLOHY	39

1 ÚVOD

K letním prázdninám neodmyslitelně patří letní tábory. Mnoho dětí tak má možnost prožít spoustu dobrodružství, zábavy, zážitků. Učí se samostatnosti a mají příležitost navázat nová přátelství. Téma bakalářské práce jsem si vybrala, protože se sama podílím na organizaci letního tábora „Mraveniště“, pořádaného Střediskem volného času v Lipníku nad Bečvou, se kterým spolupracuji 26 let.

Středisko volného času (SVČ) Lipník nad Bečvou je příspěvkovou organizací města Lipníka nad Bečvou, která pořádá nebo zprostředkovává kulturní pořady, společenské akce, filmová představení, organizuje pravidelnou a příležitostnou činnost, mezi kterou patří zejména kroužky, letní a příměstské tábory, zájezdy, spontánní aktivity. A to pro všechny věkové kategorie. Provozuje výstavní prostor galerie Konírna, a kulturní sál ECHO. SVČ Lipník nad Bečvou nabízí kompletní pestré, kvalitní, odborné a cenově dostupné služby v oblasti volného času pro širokou veřejnost.

Letní tábor Mraveniště pod vedením Bc. Drahomíry Řehákové má dlouholetou tradici. Koná se od roku 1984. Jedná se o pobytový 12denní tábor ve srubové základně, určený pro děti od 6 do 16 let. Je organizován pro 90 dětí. Na tento tábor jsem jezdila už jako dítě, později jako instruktorka a nyní vykonávám funkci zdravotníka a pomocného programového pracovníka. Jelikož bych se ráda nadále podílela na přípravě a realizaci tohoto tábora, chtěla bych v rámci zadání mé bakalářské práce zjistit, zda mají děti stále zájem trávit čas prázdnin na letních táborech a jaká činnost je nejvíce baví.

Cílem práce je analýza názorů na letní tábor žáků 5. a 7. tříd základních škol v Lipníku nad Bečvou, volba tábora a zjištění nejoblíbenějších činností na táboře.

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je zaměřena na objasnění pojmů v oblasti volného času dětí a mládeže, pedagogiky volného času a cestovního ruchu dětí. Blíže specifikuje děti mladšího a staršího školního věku. Dále práce pojednává o možnostech trávení volného času v rámci školských i mimoškolských institucí a přibližuje pojmy vztahující se k letním táborům.

Praktická část je tvořena výsledky vzešlých z kvantitativního výzkumu, kterým je zjišťování výběr letního tábora a preference činností dětí na letním táboře. Výsledky byly získány pomocí dotazníkového šetření, jehož se účastnilo 158 respondentů.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Volný čas

Na téma volný čas najdeme v odborné literatuře mnoho filozofických, pedagogických a jiných úvah, jež se touto problematikou zabývají. Volný čas je důležitou součástí života moderního člověka. Již od středověku můžeme sledovat tradici napětí mezi prací nutnou k zachování života a dalšími lidskými úkony, jako jsou přemýšlení, tvoření, společenský život a rekreace. Staří Řekové považovali volný čas za míru lidského štěstí. V době rozkvětu lidské společnosti byla vyzdvihována intelektuální činnost nad rukodělnou prací. Řecký filozof Aristoteles vyzývá lid, aby svůj čas věnovali sebezdokonalování a dosahovali tak vyšší úrovně jakožto občané, kteří mají právo být voleni.

S příchodem renesance byl „volný čas“ značně potlačen. Renesanční myslitelé varovali před zahálkou a oslavovali práci. Renesance viděla v práci dominantu a odpočinek měl člověk proto, aby mohl pracovat.

Do centra pozornosti se řešení volného času dostává od 2. pol. 20. století. Za klasika lze považovat významného francouzského sociologa Joffre Dumazediera (1915-2002). Ve svých dílech upozorňuje na vztah práce a volného času. Rozlišil „volný čas“ a „mimopracovní dobu“. Mimopracovní doba je podle něj čas osvobozený od práce přesčasové a času stráveného dojížděním na pracoviště (čas vázaný). Volný čas představuje jen určitou část mimopracovní doby, do které dále patří osobní potřeby a povinnosti, biologické potřeby a povinnosti rodinné. Dumazedier rozlišil tři základní funkce volného času:

1. odpočinek, zotavení, reprodukce pracovní síly
2. rozptýlení, zábava, únik z monotónnosti práce
3. rozvoj osobnosti, umožňuje širší účast na společenském dění

V současnosti existuje mnoho definic volného času. Slepíčková (2000, 12) definuje volný čas „jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě vlastního rozhodnutí věnuje vybraným činnostem, které ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení, někdy obavy či pocity úzkosti.“ Spousta (1996) také chápe volný čas jako zbytkový, který zbývá po splnění všech povinností. Podle Páskové a Zelenky (2002) ve volném čase lidé nemusí vykonávat činnosti pod tíhou pracovních závazků či z nutnosti zachování svého biofyzikálního či rodinného režimu. „Z pedagogických důvodů bychom si přáli, aby se člověk ve volném čase rekreoval, aby regeneroval své síly a kompenzoval jednostrannost občanského zaměstnání.“ Spousta (1994, 16). Rozdíly mezi různými autory spočívají v jejich profilaci, tedy zda v centru jejich zájmu je spíše vztah volného času a společnosti, nebo vztah

volného času a životního způsobu. Obecně můžeme říct, že volný čas je dnes chápán jako čas, se kterým může jedinec nakládat svobodně.

2.1.1 Pedagogika volného času

Volný čas je tradičním tématem pro pedagogiku. Poprvé se tento pojem u nás objevil v šedesátých letech 20. století. Pedagogika volného času je zaměřená na výchovně-vzdělávací proces ve volném čase. Kratochvílová (2004, 68) uvádí: „Pedagogika volného času sa zaoberá komplexne výchovno-vzdelávacím procesom v základných vzťahových rámcoch voľného času, ktorý má svoj význam a funkcie jako čas oddychu a rekreácie, regenerácie psychických a fyzických síl, spoločenských kontaktov...“

O vytvoření základů v české pedagogice se v 90. letech zasloužil Vážanský, a to především překlady německých pedagogů. Knotová (2011) zdůrazňuje, že cílem výchovy ve volném čase je poskytovat příležitosti ke kvalitnímu využívání volného času jak z pohledu společnosti i jedince, uspokojovat a kultivovat potřeby a zájmy, rozvíjet specifické schopnosti. Výchova ve volném čase se týká všech věkových skupin.

V českém prostředí se již více než třicet let prosazuje výchova zážitkem a animací. O výchovu zážitkem se v 70. letech zasloužila zejména Prázdninová škola Lipnice. V současné době je výchova zážitkem velmi populární. Základním východiskem je autentický prožitek. Koncepce výchovy zážitkem je postavena na dobrovolnosti, motivaci, pestrosti podnětů, tvořivosti a spolupráci. Součástí je cílování, dramaturgie a následná zpětná vazba. Přínosem výchovy zážitkem je cílené posilování kompetencí, které jedinci umožňují vyrovnávat se s nároky současné společnosti.

Hanuš, Chytilová (2009) uvádějí, že:

V zážitkově pedagogických jednorázových projektech se dosahuje velmi velké stimulace v růstové rozvojové zóně vlivem kombinování programů (dramaturgicky uspořádaných s ohledem na cíle akce), kde se vedle sebe během jednoho dne objeví programy fyzicky i mentálně náročné, programy zaměřené na umění, tvorbu a tvořivostní dílny, kombinace rolově náročných her s myšlenkově závažnými pořady. V jednu chvíli člověk potřebuje logické myšlení, taktiku, kombinační schopnosti, a za pět minut prověřuje svou empatii, improvizaci atd. (87).

Výchova animací má v České republice počátky až v 90. letech. Je rozdělena do dvou proudů. První se uplatňuje především v církevních střediscích mládeže a druhý je využíván

v komerčním a vzdělávacím prostředí. Základem je motivační přístup respektující dobrovolnost. Podle Kaplánka a kol. (2017, 140) „Společným předpokladem všech druhů animace je totiž víra v kreativní potenciál, který je skrytý v každém člověku a o němž jeho nositel často ani netuší, v animaci jde o to, tento potenciál objevit, projevit a rozvíjet, a to v rámci skupiny.“ Cílem této výchovy je posilování vědomí pospolitosti, schopnosti adekvátní komunikace a kooperace. V současnosti je v cestovním ruchu animativní péče o klienty považovaná za jednu z priorit.

2.1.2 Volný čas dětí a mládeže

Tradiční skupinou, na niž je upřen zájem, jsou děti a mládež. Volný čas dětí a mládeže má svá specifika. Od volného času dospělých se většinou liší:

- rozsahem
- obsahem
- mírou samostatnosti a závislosti
- nezbytností pedagogického ovlivňování (Hájek a kol. 2008, 66)

Kvalitní trávení volného času má velký vliv na všestranný rozvoj osobnosti, budování sociálních vazeb a vůbec přípravu pro život v dospělosti. Děti mají obecně více volného času než dospělí. Některé děti mají volného času nadbytek, jsou však i děti trpící nedostatkem volného času. Podle Hájka a kol. (2008, 66) „Míra samostatnosti také závisí na věku dítěte, jeho psychické i fyzické vyspělosti, na rodinném prostředí a nabídce volného času v regionu.“

Spousta et al. (1994) uvádí, že volný čas dítěte v předškolním období je v podstatě plně organizován a vymezen časovými determinantami života rodiny. Žák 1. stupně základní školy již má volný čas a také možnost nakládat s ním dle svého uvážení, většinou však jeho náplň organizují dospělí. Dohled dospělých nad náplní volného času dětí je nutný. Může se však dostat do opačného extrému, jež může vést k omezování volného času žáka přemírou aktivit. Ty se pak stávají povinnostmi, které volný čas dítěte omezují a zvyšují jeho psychické i fyzické zatížení. Ke změně dochází u žáka 2. stupně, v období dospívání. U jedince dochází k novému sebeuvědomování a touze rozhodovat sám o sobě. Náplň volného času si tak jedinec chce řídit sám, organizaci svého času dospělými považuje za manipulaci. Úlohou dospělých je pouze nabídka určitých aktivit a citlivý přístup. U adolescentů, tedy v období mezi 15. a přibližně 20. rokem je taktní přístup dospělých o to potřebnější.

V současné době můžeme pozorovat určitý pokles zájmu dětí a zejména mládeže o organizovanou zájmovou činnost. Tento pokles souvisí jak s věkem dítěte, tak se sociálním prostředím, v němž vyrůstá. Kaplánek a kol. (2017) uvádí, že dalším faktorem, který snižuje atraktivitu organizované zájmové činnosti, je individualizační trend, kdy se dospívající nechtějí

vázat ani členstvím ve spolku ani závazkem pravidelné účasti. Jako jedno z možných řešení je nabízet dětem a zejména mládeži alternativní, méně závazné a atraktivní nabídky volnočasových aktivit.

2.1.3 Funkce výchovy ve volném čase

Oblast výchovy ve volném čase má své zvláštnosti i své specifické funkce. Můžeme vymezit funkci výchovně-vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní. Jednotlivé typy zařízení plní tyto funkce dle svého poslání.

Na **funkci výchovně-vzdělávací** je kladen v současnosti nejvyšší důraz. Na jejím plnění se instituce podílejí podle legislativně vymezeného poslání. Spočívá v záměrném formování osobnosti vychovávaných jedinců a dosahování reálných cílů pomocí promyšleně volených pedagogických metod. Výchova ve volném čase umožňuje kultivovat potřeby, prohlubovat zájmy, rozvíjet specifické schopnosti. Úspěchy ve volnočasových aktivitách přinášejí jedincům pocit uspokojení, příležitost k seberealizaci a kladnému sebehodnocení.

Svou roli má i funkce zdravotní. Hájek a kol. (2008, 70) upozorňuje, že „Veškeré působení ve volném čase, v době mimo vyučování musí podporovat zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj.“ Tento vývoj můžeme podpořit různými způsoby:

- Přizpůsobení režimu dne tak, aby odpovídal biorytmům člověka. Střídání práce a odpočinku, tělesné a duševní činnosti, střídání aktivit v různých velikostech skupin.
- Dostatek pohybových aktivit venku. Pohyb jako pravidelná a běžná součást časového režimu. Pohybové aktivity jsou pro zdravý vývoj nezbytné.
- Upevňování zdravých stravovacích návyků. Výchovným působením lze pěstovat žádoucí návyky, případně odstraňovat již vytvořené zlovyky. Vytvářet příjemné prostředí pro stravování bez spěchu, při jídle je možné konverzovat. Edukace ohledně zdravé výživy, včetně pitného režimu.
- Pěstování hygienických návyků, jež se týká osobní hygieny, péče o osobní věci apod. Tato oblast je zvláště významná při práci s dětmi.
- Dodržování zásad bezpečnosti práce. Pedagog i ostatní volnočasoví pracovníci jsou povinni se držet norem a právními předpisy a seznamovat s nimi děti.

Funkci sociální plní jednotlivá zařízení v rozdílné míře. Můžeme ji chápat několika způsoby. Jde nejčastěji o péči o děti a jejich bezpečnost, dohled a zaměstnání v době, kdy jsou rodiče v zaměstnání. Tuto funkci plní zejména školská zařízení (školní družina). Dále pak zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu. Sociální funkci lze chápat i jako možnost vyrovnávání rozdílů mezi dětmi z rodin s odlišnými materiálními a psychologickými podmínkami.

V programech jednotlivých zařízení se rovněž klade důraz na prevenci negativních jevů, např. závislostí na návykových látkách, netolerance, záškoláctví, šikanování, agresivity. Prevence je vedena v rovině primární (určena celé populaci), sekundární (aktivity zaměřené na kriminálně rizikové jedince) a terciální (léčení, resp. zabránění recidivy u těch, kteří jsou již negativními jevy zasaženi).

2.2 Instituce působící v oblasti volného času dětí a mládeže

Tato kapitola seznamuje s rozdělením institucí, jež se nějakou formou zabývají vyplněním volného času dětí a mládeže, což zahrnuje činnost pravidelnou i příležitostnou, včetně pořádání poznávacích a pobytových akcí. instituce můžeme klasifikovat podle různých hledisek. Z hlediska právní formy jsou instituce děleny na veřejný sektor a podnikatelský sektor.

2.2.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Podle školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání jsou do školských zařízení pro zájmové vzdělávání (vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání) zahrnuta střediska volného času, školní družiny a školní kluby. Ve většině případů se jedná o příspěvkové organizace, jejichž zřizovateli jsou obce. V menším počtu jsou součástí škol v soukromém sektoru.

Školní družiny zpravidla existují při základních školách a jsou určeny převážně pro děti prvního stupně. Jejich základní formou činnosti je činnost pravidelná, doplněná o příležitostné aktivity, např. slavnosti, karnevaly, sportovní dny. Kromě výchovné a zdravotní funkce má družina velký význam ve funkci sociální. Družina umožňuje dětem odpočinkové činnosti (klidové hry, poslechové), pobyt venku s organizovanou i spontánní činností a různé zájmové aktivity, jež umožňují dětem seberealizaci a rozvoj dovedností. K pravidelné docházce lze přijmout i žáky druhého stupně. Podle zprávy MŠMT (2018) podíl žáků ve školních družinách vztažený k počtu žáků 1. stupně stoupá. Ve školním roce 2016/17 poskytovalo služby 4 045 školních družin, které navštěvovalo 330 094 žáků 1. stupně, což je 58,0 % všech žáků 1. stupně. Ve srovnání se školním rokem 2015/16 vzrostl počet přihlášených žáků ve školních družinách o více než 12 tisíc.

Školní kluby pracují s žáky druhého stupně. Vycházejí z charakteristik této věkové skupiny (větší samostatnost a vyhraněnost zájmů). Základem činnosti jsou zájmové aktivity organizované formou kroužků, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit v prostorách klubu zařízených jako čtenářské koutky, herny nebo počítačové pracovny. Podle zprávy MŠMT (2018) působilo ve školním roce 2016/17 v České republice 591 školních klubů se zapsanými 47 149 žáky, což

představovalo 12,5 % žáků 2. stupně základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií. Ve srovnání se školním rokem 2015/16 se počet zapsaných žáků zvýšil jen nepatrně.

Střediska volného času (SVČ), někdy označované jako Domy dětí a mládeže jsou zpravidla právními subjekty, nejčastěji zřizovanými městy. Své služby nabízejí celoročně, mohou je využívat děti, studenti, rodiče s dětmi, pedagogové, příp. další zájemci. Jejich náplní je vést ke smysluplnému využívání volného času širokou nabídkou aktivit pod profesionálním vedením. Jejich činnost můžeme rozdělit na:

- **zájmovou činnost pravidelnou** – je organizována v zájmových útvarech, které nabízí aktivity sportovní, výtvarné, hudební, vědecké, jazykové kurzy a další. Tato činnost je určena pro účastníky přihlášené k pravidelné docházce.
- **zájmovou činnost příležitostnou** – zahrnuje nabídku příležitostných a cyklických akcí výchovně-vzdělávacího nebo rekreačního charakteru. Mezi tyto akce patří např. turnaje, přehlídky, místní soutěže, karnevaly, výlety, exkurze, divadelní představení, přednášky nebo jednodenní tvořivá činnost.
- **táborovou činnost** – organizovaná činnost s dětmi a mládeží, příp. s rodiči a dětmi, zpravidla v době prázdnin. Tábory jsou rozděleny podle typů na pobytové, putovní (nemají základnu, účastníci putují po předem určené trase) a hvězdicové (stálá základna, ze které se vyjíždí na několikadenní výlety do okolí). Liší se délkou a programem. V posledních letech pro svou vysokou oblibu zařazují SVČ do své nabídky i tábory příměstské, jež vyplní čas dětem přes den, zpravidla v době od 8.00 do 16. 00 hodin. Tyto tábory se také dělí svým zaměřením na všeobecné a speciální, např. taneční, sportovní, tvořivé, vědecké aj.

Ve školním roce 2014/15 existovalo 312 středisek volného času. Tato zařízení navštěvovalo 272 744 účastníků, z nichž největší podíl tvořili žáci základních škol (74,1 %) a děti v předškolním věku (13,5 %). Kontinuálně dochází k nárůstu zájmu, proto ve školním roce 2016/17 existovalo již 321 středisek volného času. Tato zařízení navštěvovalo 296 248 účastníků, z nichž největší podíl tvořili žáci základních škol (75,9 %) a děti v předškolním věku (13 %). Počet účastníků každoročně roste. (<http://www.msmt.cz/mladez/strediska-volneho-casu>).

2.2.2 Mimoškolská zařízení

Nestátní neziskové organizace představují kromě škol a školských zařízení důležitý prvek ve vytváření nabídky pro aktivní využití volného času dětí a mládeže. Svou činností významnou měrou doplňují výchovně-vzdělávací činnost škol, školských zařízení a rodin. Jedná se především o spolky, nadace, obecně prospěšné společnosti, církevní organizace aj.

Podle působnosti můžeme rozdělit spolky na:

- spolky, jež působí na území celé republiky (Skaut, Junák, Pionýr, Sokol, YMCA, tělovýchovné jednoty, Česká tábornická unie, Sdružení dobrovolných hasičů apod.)
- spolky s místní působností (spolky rodičů a přátel škol při školských zařízeních, mateřská a rodinná centra a jiné spolky občanů zaměřené na volnočasové aktivity)

Tyto spolky mohou zakládat občané ze svého vlastního rozhodnutí. Jejich cílem není finanční zisk, ale naplnění poslání. Dalším typem jsou obecně prospěšné společnosti, poskytující služby v oblasti volného času a zároveň provozují aktivity, jimiž získávají prostředky k zabezpečení své činnosti. A v neposlední řadě je důležitá činnost účelových zařízení církví, jež mají právní subjektivitu, ale zároveň jsou spravována církví. Jedná se většinou o charity, domovy pro lidi v nouzi a centra pro rodinu. Aktivity a činnosti všech těchto spolků vyplňují mezery sociálního života, které stát nezajišťuje v dostatečné míře a to v oblasti sportovní, kulturní, zdravotní a sociální. Podporují různorodé zájmové aktivity občanů všech věkových skupin a sociálních vrstev (Němec a kol., 2002).

Náplň pro volný čas nabízejí také subjekty založené na komerčním základě, které pracují v oblasti získávání uměleckého vzdělání, jazykových schopností, tanečních a pohybových průprav. Zároveň nabízí rekreační pobyty. Mnohé z nich pružně reagují na mezery v nabídce tradičních školských institucí (Němec a kol., 2002). Mezi nejznámější agentury a cestovní kanceláře pořádající letní tábory v současnosti patří CK Topinka, s.r.o., jež je na trhu 27 let, Agentura Tapaza, cestovní kancelář Olomouc, agentura A7 nebo Občanské sdružení Mamut.

2.3 Cestovní ruch dětí a mládeže

Cestovní ruch je fenoménem dnešní společnosti, úzce související s volným časem a zvyšující se touhou lidí uspokojovat své potřeby jako jsou relaxace, zábava, touha po poznávání nových kulturních a sportovních zážitků. Definice cestovního ruchu je v odborné literatuře mnoho. Nejčastěji je používána definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO), podle níž se jedná o dočasnou změnu místa pobytu, což znamená cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, ne déle než jeden rok, zpravidla ve volném čase, za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi (Rygllová, 2009).

Klasifikace cestovního ruchu se snaží o jeho funkční strukturu a vymezení pojmů, jež jsou součástí cestovního ruchu. V české a slovenské odborné literatuře se setkáváme s členěním cestovního ruchu na formy (např. kulturně poznávací) a druhy (např. dlouhodobý organizovaný). Základní členění je uváděno ve shodě se Světovou organizací cestovního ruchu (UNWTO), a to z geografického hlediska. Podle něj rozlišujeme domácí cestovní ruch a zahraniční, který je dále rozdělen na výjezdový a příjezdový (Kotíková & Schwartzhoffová, 2017).

V odborné literatuře se setkáváme s mnoha druhy členění, jež se vzájemně prolínají a výčet jednotlivých druhů a forem se neustále rozšiřuje. Kotíková a Schwartzhoffová (2017) uvádějí toto nejčastěji používané členění:

podle dopadu na platební bilanci státu

- aktivní cestovní ruch
- pasivní cestovní ruch

podle účelu cesty

- volný čas (leisure)
- obchod, služební cesty (business)
- návštěvy příbuzných a známých (visiting friends and relatives)

podle způsobu zajištění služeb

- cestovní ruch organizovaný (package travel, inkusive travel)
- cestovní ruch neorganizovaný (independent travel)

podle počtu účastníků

- cestovní ruch skupinový (group travel)
- cestovní ruch individuální (individual travel)

podle délky trvání

- jednodenní – bez přenocování (some-day visits)
- krátkodobý cestovní ruch (short-term visits): 1-3 noci
- dlouhodobý cestovní ruch (long – term visits): 4-7 nocí, 8-28 nocí, 29-91 nocí a 92-365 nocí

podle ročního období

- sezónní (letní, zimní)
- mimosezónní
- celoroční

podle věku účastníků (dle doporučení UNWTO)

- cestovní ruch dětí (children tourism): 0-14 let
- cestovní ruch mládeže (youth tourism): 15-24 let
- cestovní ruch dospělých (adult travel): 25-44 a 45-64 let
- cestovní ruch seniorů (senior travel, elderly travel): nad 65 let

podle způsobu financování

- cestovní ruch volný (komerční)
- cestovní ruch vázaný (sociální)

Cestovní ruch dětí a mládeže je poměrně rychle se rozvíjející oblastí cestovního ruchu. Někdy pojmenovaný jako juniorský. S cestovním ruchem dětí a mládeže se v odborné literatuře setkáváme poměrně málo. Nejčastěji je popisován jako pobyt a pohyb dětí do 24 let bez rodičů, zaměřený nejčastěji na školní výlety, školy v přírodě, letní tábory. Produkty pro tyto zákazníky mají svá specifika a řídí se módními trendy. V oblasti cestovního ruchu se v současnosti na děti a jejich rodiče zaměřuje mnoho organizací. Děti mohou cestovat buď s rodiči nebo ostatními dospělými, případně s organizací, jež za děti při cestování přebírá zodpovědnost (Kotíková & Schwartzhoffová, 2017).

Mezi nejčastější produkty v oblasti **organizovaného** juniorského cestovního ruchu, kdy děti cestují bez rodičů patří školní výlety, adaptační a zážitkové kurzy, lyžařské, cyklistické, vodácké kurzy, jazykové a vzdělávací programy, exkurze, školy v přírodě, výměnné pobyty v rámci středních škol a letní tábory. U této skupiny jsou preferovány služby s nižším standardem, nižšími nároky na vybavení a tomu odpovídající nižší cenou. Další možností cestování dětí jsou lázeňské pobyty pro děti a dorost. Některé agentury a cestovní kanceláře se zaměřují na pobyty rodičů s dětmi, nabízí sítě hotelů, kde kromě množství služeb a atrakcí pro děti je zajištěno i jejich hlídání. Mladí lidé (20-29 let) do značné míry finančně nezávislí, spíše s nižším rozpočtem využívají možnosti pracovních pobytů, au-pair pobytů, jsou pro ně typické „batůžkářské“ individuální zájezdy (Ryglová, Burian & Vajčnerová, 2011).

V rámci **neorganizovaného** cestovního ruchu si rodiče s dětmi a mladí lidé v rámci individuálního cestování mají možnost vybírat z poměrně široké nabídky služeb agentur prostřednictvím elektronických kanálů, v poslední době s velkou dominancí Facebooku. Mohou využívat nejrůznějších slev (na dopravu, vstupné) oproti ostatním věkovým kategoriím. Slevy jsou poskytovány buď z titulu věku nebo na základě statutu studenta (Ryglová, Burian & Vajčnerová, 2011).

Na letní tábor můžeme nahlížet jako na produkt určený pro děti a mládež. Můžeme ho zařadit do několika výše zmíněných kategorií:

- Organizovaný cestovní ruch – program a služby jsou zajišťovány prostřednictvím cestovní kanceláře nebo jiné organizace (např. Střediska volného času, domy dětí apod.)
- Sezónní cestovní ruch – letní tábory se pořádají v době letních prázdnin
- Dlouhodobý cestovní ruch – z hlediska délky spadá letní tábor pod dlouhodobý cestovní ruch
- Domácí cestovní ruch – představuje pobyt a pohyb obyvatel daného státu v rámci jeho území, bez překročení státních hranic
- Hromadný cestovní ruch – jedná se o pohyb a pobyt velkých skupin

Na letní tábor můžeme nahlížet také jako na zájezd. Podle občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) je zájezdem „předem připravený soubor služeb cestovního ruchu, pokud je uspořádán na dobu delší než dvacet čtyři hodiny nebo zahrnuje-li přenocování a obsahuje-li alespoň dvě z těchto plnění: a) ubytování, b) dopravu, c) jinou službu cestovního ruchu, která není doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část souboru nabízených služeb“. Pobytové a putovní letní tábory tedy zpravidla splňují zákonnou definici zájezdu a při jejich organizování, zejména ze strany cestovních kancelářů a cestovních agentur je proto možné použít pravidla stanovená tímto zákoníkem.

2.4 Letní tábory

Letní dětské tábory jsou v Čechách oblíbenou formou trávení volného času o prázdninách. Letní tábor by neměl znamenat pouze hlídání dětí, měl by dětem přinést spoustu zážitků, dobrodružství, zkušeností a dovedností. Měl by nenásilnou formou přispět k rozvoji osobnosti, rozšiřovat vědomosti a dovednosti, naučit děti spolupracovat v kolektivu, poznat sebe sama a zároveň vést k samostatnosti.

„V dobře vedeném táboře se naplní dětská touha po dobrodružství. Pokud tuto touhu u dětí uspokojíme, nebudou si ji vybíjet jiným, méně vhodným způsobem.“ (Zapletal, 1969, 10).

Letní tábory mají u nás dlouhodobou tradici. Většina z nás se tábora osobně účastnila a ochotně na letní tábory posílá své děti. O letních táborech běžná populace ví, přesto jeho definice není snadná. Na letní tábor můžeme pohlížet jako na akci, kde mají děti a mládež zajištěno ubytování, stravování a program.

Z hlediska zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, je letní tábor vymezen jako **zotavovací akce**. Přesná definice zní: „Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.“

Letní tábory se liší délkou pobytu, zaměřením, druhem ubytování. Některé jsou připraveny jako všestranné, některé jsou úzce specializované. Primárně se tábory dělí na pobytové, příměstské, putovní a hvězdicové (Háp, Formánková, Bank-Navrátková, Weisser a kol., 2014).

- **pobytový tábor** se koná mimo působení organizátora, trvá nejčastěji 7-14 dní. Účastníci jsou ubytováni v chatkách, stanech nebo zděné budově. Zajištěna je celodenní strava. Doprava je zpravidla zajištěna autobusy. Na některé tábory přivázejí své děti rodiče sami.
- **příměstský tábor** je zpravidla organizován v místě působení organizátora. Program je zajištěn přes den, nejčastěji od 8.00 do 16.00 hodin, na noc se účastník vrací domů.

Většina organizátorů zajišťuje oběd a pitný režim. Tento typ tábora je mezi dětmi i rodiči stále oblíbenější, jelikož zajišťuje dětem program a zábavu, aniž by byly odloučeny od rodiny.

- **putovní tábor** přináší dětem pobyt s přesuny. Zpravidla spí ve stanech, potřebné věci si účastníci nosí v batohu. Stravování může být zajištěno společné nebo si účastník připravuje stravu sám. Tento typ tábora je náročnější, vhodný pro starší děti.
- **hvězdicový tábor** má pro děti stálé tábořiště, ze kterého jsou pořádány několikadenní výlety do okolí

Další možná dělení táborů:

- podle délky trvání – **krátkodobé** (5-10 dní), **střednědobé** (11-14 dní) a **dlouhodobé** (3 týdny)
- podle počtu účastníků – **malé** (do 30 účastníků), **střední** (do 80 účastníků), **velké** (nad 80 účastníků)
- podle zaměření – **všeobecné** nebo **se zaměřením** (sportovní, taneční, jazykové, umělecké, turistické...)
- podle typu ubytování – **stanové**, **chatkové**, s ubytováním ve **zděné budově**
- podle složení účastníků – **běžné** (běžná populace dětí), **integrované** (tábor se začleněním dětí se zdravotním omezením), **ozdravné** (pro děti se zdravotním postižením)

2.4.1 Podmínky pro pořádání letních táborů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) uvádí:

Pořadatelé pobytových aktivit, tj. táborů jsou povinni dodržovat platné zákony a předpisy vztahující se k dané oblasti. Na jaře 2016 otevřela Česká rada dětí a mládeže s finanční podporou MŠMT on-line poradnu k problematice pořádání dětských táborů. Na webové stránce <http://poradna.crdm.cz/> najde zájemce základní přehled táborové legislativy a má možnost položit dotaz týkající se problematiky letních i příměstských táborů pro děti a mládež. (<http://www.msmt.cz/mladez/letni-tabory-2>)

Z uvedeného textu vyplývá, že v České republice může letní tábory pořádat prakticky každý, kdo dodrží právní předpisy pro zotavovací a jiné podobné akce dle zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. MŠMT kontroluje pouze tábory, organizované subjekty, jež byly finančně podporovány MŠMT.

Mezi hlavní právní předpisy k pořádání letního tábora patří:

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví,
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů,

- Zákon č. 148/2004 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti,
- Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných,
- Zákon č. 274/2003 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku veřejného zdraví,
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- Úmluva o právech dítěte
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platných předpisů

Rodičům poskytuje MŠMT na svých stránkách pouze všeobecné informace zahrnující odkazy na stránky o tom, jak by měl dobrý tábor vypadat. K získání takové představy může napomocť rodičům doporučení Osmero dobrého tábora:

1. má kvalifikované vedení
2. má zajímavý program
3. je bezpečný
4. je ve vhodných prostorách
5. je zdravotně zabezpečen
6. má dostatek informací pro všechny
7. rozvíjí osobnost člověka
8. má důvěryhodného pořadatele

(<http://www.borovice.cz/informace-pro-rodice/osmero-dobreho-tabora>)

2.5 Charakteristika dětí školního věku

Osobnost lidského jedince prochází v průběhu života složitým vývojem. Kromě genetických předpokladů hraje důležitou roli prostředí, ve kterém jedinec vyrůstá. Dalšími výraznými faktory jsou způsob výchovy, podíl jednotlivých vychovávajících a také vztahy mezi vychovávajícím a vychovávaným. Podle Hájka a kol. (2008) působí výše zmíněné faktory vývoje u každého jedince odlišně, procesy socializace a individualizace jedince probíhají současně. Přesto určitá životní období mají společné, charakteristické rysy. Cílem této podkapitoly je podat stručný přehled o vývoji dítěte ve školním období. Vágnerová (2012) dělí školní věk na raný školní věk, tj. přibližně od 6 do 9 let, střední školní věk, ten trvá od 9 do 11-12 let a starší školní věk, který trvá přibližně do 15 let. Pro účely této práce nám postačí rozdělení na mladší školní věk (6-11 let, žáci prvního stupně základní školy) a starší školní věk (12-15 let, žáci druhého stupně základní školy).

2.5.1 Mladší školní věk

Po fyzické stránce se mezi 7-10 lety u dívek a 7-11 lety u chlapců růst zpomalí přibližně o 5 cm za rok. Přibývá podkožního tuku, poměr hlavy k tělu se zmenšuje. Dívčí a chlapecká postava se již mírně liší, dívky mají širší pánev, chlapci hrudník a ramena. Následkem dřívějšího nástupu puberty u dívek jsou mezi 11-13 lety dívky vyšší než chlapci. Stálé zuby nahrazují mléčný chrup, pokračuje zpevňování kostry, narůstá svalová hmota, zvyšuje se tělesná síla. Mladší školní věk je pro motorický vývoj senzitivní období, kdy narůstá vytrvalost, koordinace a řízení pohybů, zvyšuje se rychlost. Provedení pohybových činností je účelnější a úspornější a jejich reakční schopnosti dosahují maxima. Ke konci této vývojové etapy se děti při odpovídajícím tréninku svou fyzickou dovedností i manuální zručností mohou vyrovnat dospělým (Thorová, 2015).

Vývoj jedince je v tomto období charakteristický zejména sociálními změnami, zejména nástupem do školy. Dítě dostává novou roli školáka a dosažení určité úrovně školní zralosti je jedním z předpokladů ke zvládnutí této role. Zrání centrální nervové soustavy se projeví zlepšením regulačních kompetencí a zvýšením emoční stability a odolnosti vůči zátěži (Vágnerová, 2012).

V tomto věku roste slovní zásoba i složitost vět. Dítě poznává nové významy slov. Velmi významný je pokrok v artikulaci. „Život mladšího školáka má být v komunikaci stále stejný jako v předešlých vývojových etapách. Má to být vztah velmi otevřený. O prožitcích i „životě“ má povídat dítě i rodič.“ (Plevová & Slowik, 2010, p.52). Dítě umí rozeznat, co je pravda a co lež. Podle Vašutové (2005) dítě ví, co je mu dovoleno a co je mu zakázáno. Co je dobré a co špatné. V průběhu školní docházky se u dítěte zvyšuje schopnost seberegulace. Jeho city se postupně stávají méně afektivními, dostávají se pod vědomou kontrolu. Objevují se nové city jako jsou pocity křivdy, závist, škodolibost, stud z nahoty.

Zrakové a sluchové vnímání je na takové úrovni, jaká je potřebná pro zvládnutí výuky čtení a psaní. Zlepšení vidění na blízko umožňuje snadnější rozpoznání detailů. Dozrává orientace ve směrech na ploše, což umožní učení se orientaci na mapě. Mladší žák postupně lépe ovládá hrubou i jemnou motoriku. Vnímání času a prostoru je stále nedokonalé. Pozornost udrží dítě krátce. Je třeba často střídat činnosti.

Pro děti v mladším školním věku je stále středem jejich života rodina. Rodiče stále zůstávají absolutní autoritou, určují pravidla a hranice. Děti začínají trávit více času mimo domov, jezdí na letní tábory, školy v přírodě, přespávají u kamarádů, stále však vyžadují konzistentní oporu rodičů (Thorová, 2015).

Jak uvádí Matějček (2007), děti kolem 10-11 let bývají vyrovnané, bezstarostné, většinou v radostné náladě. Mají zájem o přírodu, sport, techniku, v četbě převažuje dobrodružství.

Rozumějí vtipům, slovním hříčkám a samy vymýšlejí legraci na vyšší úrovni. V této době si děti všímají vztahů mezi lidmi (zejména dívky), umí napodobit tzv. rodičovské chování. V tomto věku se mnohé dovedou postarat o mladší sourozence. Tento věk je klasickou dobou soutěží. Soutěživé pohybové hry jsou na vrcholu žebříčku hodnot. To souvisí jednak s pohybovým vývojem, jednak i s vývojem intelektu, který jim umožňuje lépe chápat pravidla her.

Souhlasí i Thorová (2015), jež tvrdí, že dítě středního dětství více inklinuje k vrstevnickým vztahům. Děti mají radost z týmové spolupráce a zpětná vazba od nich je pro dítě velmi důležitá. Vztahy jsou výběrové, založené na společných zájmech a osobnostních charakteristikách. V kolektivu více dětí stále dominují kontakty mezi dětmi stejného pohlaví. Děti často komentují svůj zjev, schopnosti, chování a oblečení. Často a rychle mění své názory. „Z dopisu 10leté dívky rodičům z tábora: *„Ahoj, je to tady super. Mami, nevdí, že jsem si našla kluka? Jmenuje se Michal. Můžu jet zase příští rok? Michal jede taky.“* Za týden přišel druhý: *„Ahoj, s Michalem už nechodím, je to debil.“* (Thorová, 2015, 407).

2.5.2 Starší školní věk

V tomto období dochází k velkým tělesným a duševním změnám. V souvislosti s činností pohlavních žláz probíhají v těle biologické změny, jež se projevují neklidem a nevyrovnaností. Toto období je někdy nazýváno obdobím druhého vzdoru, projevující se zejména zvýšenou kritičností vůči autoritám (Hájek a kol., 2008).

Je to období rychlého pubertálního růstu, tzv. spurtu, kdy dítě roste přibližně 9-14 cm za rok. Rychlý růst doprovází snadná unavitelnost. Díky nárůstu svalové hmoty se zvyšuje svalová výkonnost, zvyšují se rychlostní schopnosti. Motorické schopnosti se stávají přesnějšími a úspornějšími. Růst dívek je ukončen přibližně v 15 letech, v době první menstruace dosahují dívky přibližně 95 % konečné výšky, růst chlapců končí kolem 18. roku. K rozvoji sekundárních pohlavních znaků u dívek (růst prsů – telarché) dochází okolo 10. roku, pubické ochlupení nastupuje kolem 12. roku. Nástup puberty u chlapců se projeví mezi 11. a 12. rokem růstem varlat. Okolo 14. roku rostou hrtanové chrupavky, čímž dochází ke změně barvy a hloubky (mutaci) hlasu. Po 15. roku začínají obvykle růst vousy (Thorová, 2015).

Vágnerová (2012) uvádí, že v dospívání vzrůstá subjektivní význam zevnějšku, jež se projevuje větší zaměřeností na vlastní tělo. Pochybnosti o svém zjevu jsou v tomto období velmi časté. Fyzický vzhled má v době dospívání vliv na vývoj identity. K vyjádření své identity se stává prostředkem i úprava zevnějšku a oblečení. Tímto způsobem vyjadřuje dospívající svému okolí, kým se cítí být.

Paměť se projevuje větší přesností a trvalostí. Mechanická paměť dosahuje svého vrcholu. Díky diferenciaci zájmů se projevuje větší výběrovost pozornosti a ochota se učit věci, které jedince nezajímají. Při ovlivnění vztahu k učení je důležitá vhodná motivace. Zájmy dospívajících jsou hlubší a trvalejší než v mladším školním věku. Mezi zájmy chlapců a dívek jsou patrné větší rozdíly. Vliv na koníčky a záliby má výchova a prostředí, v němž dítě vyrůstá (Hájek a kol., 2008).

Dospívající jsou schopni uvažovat abstraktně, hypoteticky. Mnoho času trávím tzv. denním sněním, k němuž jim napomáhá mohutný příliv fantazie (Matějček, 2007). Dospívající je schopen nahlížení na situaci z více perspektiv, chápe, že za určitým chováním mohou být různé pohnutky. Rozvíjí kritické myšlení, staví se do opozice vůči autoritám. Vztahy s přáteli nabývají na důležitosti a ovlivňují jeho chování. Ve vztahu k rodičům je rozpolcený. Dospívající jsou méně sdílní, neznamená to však, že nestojí o komunikaci. Reaktivita na otázky bývá rychlejší, používá abstraktnější jazyk. Důležitá je komunikace na sociální síti. Někteří dospívající touto komunikací tráví i několik hodin denně. Struktura osobnosti se vyvíjí, sebevědomí je vratké, osciluje mezi pocity méněcennosti a narcismem. Na formování přiměřeného sebevědomí mají vliv rodiče, dospělí v okolí a vrstevníci (Thorová, 2015).

3 CÍLE

Cílem bakalářské práce je analyzovat názory žáků 5. a 7. tříd základních škol v Lipníku nad Bečvou na letní tábory a zjistit preference při jejich výběru a účasti na nich.

3.1 Dílčí cíle

- rešerše odborné literatury k dané problematice
- vytvoření ankety a realizace anketního šetření
- zpracování a vyhodnocení výsledků

3.2 Výzkumné otázky

1. Je mezi dětmi o letní tábory stále zájem?
2. Co ovlivňuje děti při výběru tábora?
3. Jakých táborů se děti nejčastěji účastní?

4 METODIKA

V této práci jsem použila kvantitativní metodu výzkumu. Anketa byla vytvořena pouze pro účely této práce. Obsahuje 12 otázek (viz. příloha č. 1). U dvou z nich je možnost výběru více druhů odpovědí. V závěru je prostor pro vlastní vyjádření ohledně letního tábora.

Dotazníkové šetření probíhalo na dvou základních školách v Lipníku nad Bečvou. Soubor respondentů byl vybrán tak, aby byl zastoupen mladší i starší školní věk. Výzkumný soubor tvořili žáci 5. a 7. tříd.

Sběr dat proběhl v polovině měsíce října 2017, tj. v době, kdy si děti informace ohledně výběru a průběhu tábora ještě pamatovaly. Celkem bylo rozdáno 158 dotazníků. Všichni žáci, kteří byli v daný den ve škole, dotazník vyplnili a odevzdali učitelům. Návratnost dotazníků tedy byla stoprocentní. Všechny byly vyplněny správně, žádný nebyl vyřazen. Soubor tedy činil 158 respondentů. Po odečtení dětí, které odpověděly, že na táboře nebyly, zůstal vzorek 109 dětí.

Navržený dotazník byl nejdříve vyzkoušen na vzorku dvaceti žáků 5. a 7. třídy na ZŠ a MŠ Soběchleby. Doba pro vyplnění ankety trvala asi 10 minut, otázky byly pro respondenty srozumitelné.

Získaná data byla roztříděna a přenesena do tabulkového procesoru Excel 2016. Sledována byla data na základě stanovení proměnných (5. a 7. třída, dívky a chlapci). Sečtením byla získána absolutní četnost. V případech, kdy otázka umožňovala výběr několika možností, bylo použito přepočítání na relativní četnost. Další zpracování bylo vyjádřeno v tabulkách a grafech s popisným komentářem.

Výzkumný soubor se skládá ze žáků 5. a 7. tříd dvou základních škol v Lipníku nad Bečvou, ZŠ Osecká a ZŠ a MŠ Hranická. Z celkového počtu 158 dotazovaných dětí, bylo 83 dívek a 75 chlapců. Přehled respondentů je uveden v tabulce č. 1

	Osecká		Hranická		celkem
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	
5. třída	27	22	19	19	87
7. třída	16	25	13	17	71
celkem	43	47	32	36	
	90		69		158

Tabulka 1. Přehled respondentů

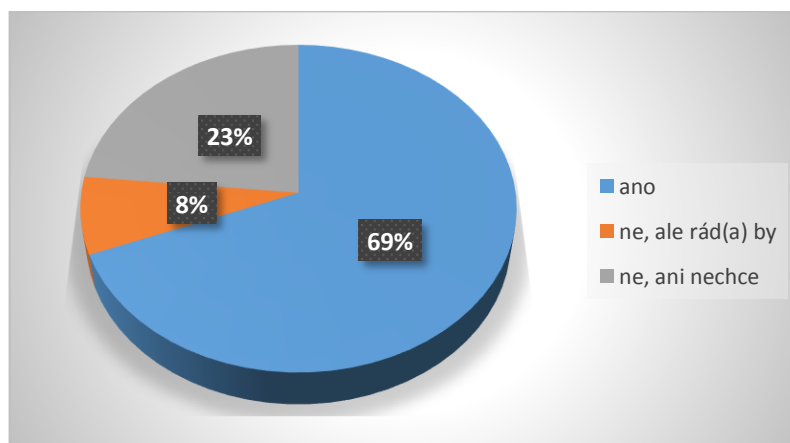
5 VÝSLEDKY

5.1 Účast na letním táboře

Alespoň jednou bylo na táboře **69,0 %** dotazovaných dětí. 31 % respondentů na táboře nebylo nikdy, tři čtvrtiny z nich (75,5 %), tj. 23,4 % všech dotázaných, o účast na táboře vůbec nestojí.

Na táboře bylo 74,7 % všech dotázaných dívek a 62,7 % všech dotázaných chlapců. O tábory jeví zájem 83,1 % dotázaných dívek a 69,3 % dotázaných chlapců (rozdíl činí 13,8 procentního bodu).

Tábora se alespoň jednou zúčastnilo 74,7 % dotázaných pátáků a 62,0 % dotázaných sedmáků. Tento dílčí výsledek dotazníku jde proti teoretickému předpokladu, že mezi sedmáky bude vyšší relativní počet táborníků, protože sedmáci měli oproti pátákům větší počet příležitostí tábor navštívit.

Obrázek 1. Účast dětí na letním táboře

5.2 Způsob výběru tábora (s kým?)

Předmětem dotazníku byla otázka týkající se míry samostatnosti dětí při výběru tábora. Více než polovina dětí (**54 %**), které již byly na táboře, vybíralo tábor společně s rodiči, třetina dětí (33 %) si tábor vybrala sama a 13 % dětí vybrali tábor rodiče.

Pokrok v samostatnosti výběru vyplývá z porovnání sedmáků s pátáky. Zatímco jen 18 % (ani ne pětina) pátáků si vybírá tábor samo, takových sedmáků je 55 % (zhruba tři pětiny).

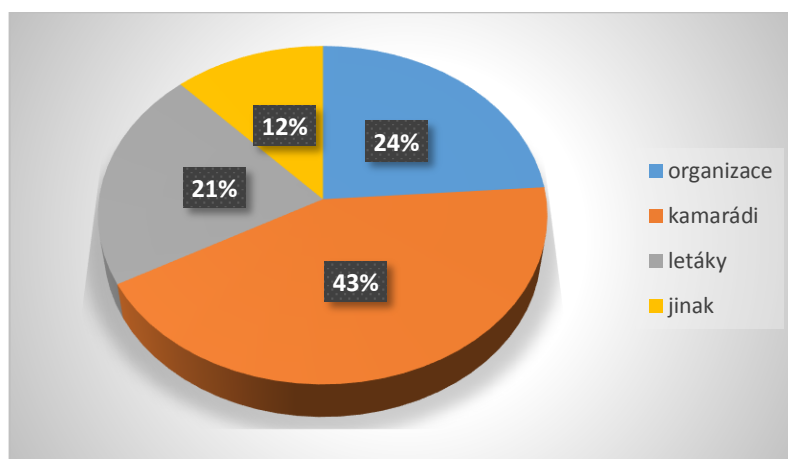
způsob výběru tábora – s kým?	rodiče	samy děti	společně
5. třída	9	12	44
7. třída	5	24	15
celkem	14	36	59

Tabulka 2. Výběr tábora (s kým?)

5.3 Způsob výběru tábora (podle čeho?)

Další otázka byla zaměřena na zjištění, podle čeho si dítě tábor vybralo. **43 %** procent dětí jelo na tábor podle toho, kam jedou jeho kamarádi, 24 % dětí absolvovalo tábor pořádaný organizací (kroužkem, klubem, oddílem), kterou děti navštěvují během roku a 21 % dětí si tábor vybralo podle nabídky nalezené v letáku, na plakátu či na internetu. 12 % dětí vybralo odpověď „jinak“, přičemž nejčastěji s nápadem konkrétního tábora přišli rodiče či sourozenci, nebo si děti tábor vybíraly podle svého zájmu, ale bez návaznosti na pravidelný kroužek apod. (koně, airsoft, fotbal).

Starší děti oproti mladším výrazně upřednostňují výběr tábora podle svých kamarádů (61 % 7. třída, 31 % 5. třída), a to na úkor inzerce a pravidelně navštěvované organizace.

Obrázek 2. Podle čeho děti tábor vybírají

5.4 S kým byl(a) na táboře?

Většina dětí na tábory jezdí se svými kamarády (**73 %**), 17 % dětí se svými sourozenci nebo sestřenicemi či bratranci a jen 10 % dětí jelo na tábor samo.

S rostoucím věkem roste podíl dětí, které jedou na tábor se svými kamarády (84 % sedmáků, 65 % pátáků). To odpovídá výsledkům předchozího dotazu (sedmáci častěji než pátáci vybírají tábor podle svých kamarádů) i předpokládané vyšší míře socializace starších dětí.

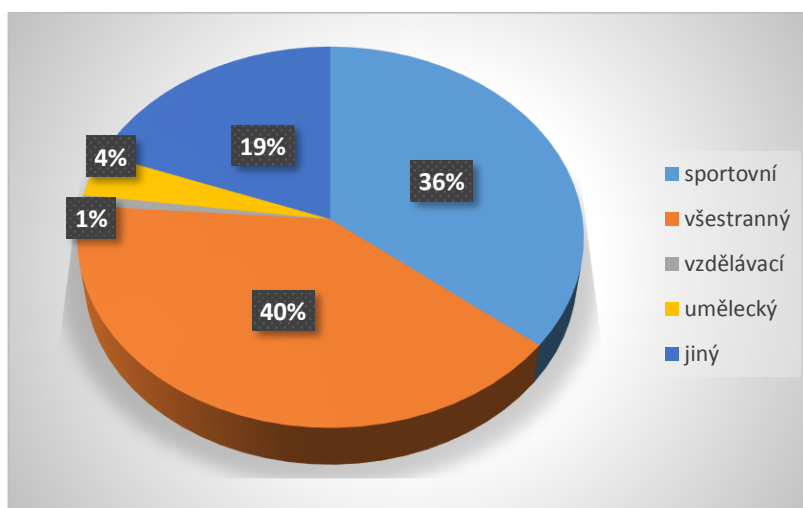
s kým byl(a) na táboře?	sám	kamarád	příbuzný
celkem	11	79	19
5. třída	9	42	14
7. třída	2	37	5

Tabulka 3. S kým byly děti na táboře

5.5 Zaměření tábora

Děti jezdí nejčastěji na všestranně (**40 %**) a sportovně (**36 %**) zaměřené tábory. 19 % dětí absolvovalo tábor nejrůznějším způsobem specializovaný (koně, počítače, skaut, Harry Potter aj.) Umělecké a vzdělávací tábory pak byly u dotazovaných dětí spíše okrajovou záležitostí (5 %).

Rozdíly mezi sedmáky a pátáky nejsou nijak významné, za zmínku stojí vyšší podíl účastníků na uměleckých táborech mezi sedmáky (7 % 7. třída, 2 % 5. třída).

Obrázek 3. Zaměření tábora

5.6 Délka tábora

Dotázané děti nejčastěji absolvovaly sedmidenní (**43 %**) nebo čtrnáctidenní tábor (29 %). Ostatní délky trvání tábora jsou již mnohem méně četné. Táborů kratších než týden se zúčastnilo 11 % dětí, naopak delší dobu než 14 dní trávila na táboře pouhá 3 % dětí. Dvě děti na otázku neodpověděly.

Děti na táboře strávily průměrně 9,6 dne (aritmetický průměr). Rozdíl mezi pátáky (9,5 dne) a sedmáky (9,8 dne) je v tomto ohledu nepatrný. Na druhou stranu lze konstatovat, že táborům kratším než sedm dní dávají přednost spíše pátáci (15 % pátáků) než sedmáci (5 % sedmáků).

délka tábora ve dnech	3	5	6	7	8	10	12	14	15	21	-
počet odpovědí celkem	1	7	4	47	1	9	3	32	1	2	2
5. třída	1	6	3	26	1	5	1	17	1	2	2
7. třída	0	1	1	21	0	4	2	15	0	0	0

Tabulka 4. Délka tábora

5.7 Způsob ubytování

Děti byly na táborech nejčastěji ubytovány v chatkách (**40 %**) či větších budovách (33 %). Asi šestina dětí bydlela ve stanech a zhruba desetina dětí vybrala odpověď „jinak“, přičemž nejčastěji šlo o nocování doma v rámci příměstských táborů.

5.8 Představy o okolí tábora

Na otázku týkající se prostředí či okolí tábora mohly děti uvést i více odpovědí. Odpovědi jsou v Tabulce 5 seřazeny podle četnosti.

Z odpovědí vyplývá, že děti mají letní tábory jednoznačně spojené s **umístěním v přírodě** a očekávají i sportovní zázemí. Chlapci oproti dívkám a pátáci oproti sedmákům mírně upřednostňují potok před hřištěm a koupalištěm.

celkem		chlapci		dívky		5. třída		7. třída	
les	76	les	37	les	39	les	46	les	30
potok	33	potok	17	hřiště	21	potok	20	hřiště	16
hřiště	33	koupaliště	12	koupaliště	18	hřiště	17	koupaliště	14
koupaliště	30	hřiště	12	potok	16	koupaliště	16	potok	13
obchod	15	obchod	7	obchod	8	obchod	9	obchod	6
jiné	6	jiné	2	jiné	4	jiné	5	jiné	1

Tabulka 5. Představy dětí o okolí tábora

5.9 Upřednostňovaná činnost na táboře

Na otázku, co je na táboře bavilo, mohly děti opět uvést i více odpovědí. Odpovědi jsou v Tabulce 6 seřazeny podle četnosti.

Z odpovědí vyplývá, že děti mají nejraději **hry a sport**. Dívky mají oproti chlapcům ve větší oblibě táborové diskotéky (40 % dívek, 19 % chlapců). Sedmáci oproti pátákům upřednostňují noční hru (57 % 7. třída, 32 % 5. třída) a osobní volno (41 % 7. třída, 21 % 5. třída).

celkem		chlapci		dívky		5. třída		7. třída	
hry	66	hry	31	hry	35	hry	42	noční hra	25
sport	54	sport	26	sport	28	sport	34	hry	24
noční hra	46	noční hra	19	noční hra	27	noční hra	21	sport	20
diskotéka	34	tábornické dovednosti	11	diskotéka	25	diskotéka	20	osobní volno	18
osobní volno	32	osobní volno	10	osobní volno	22	osobní volno	14	diskotéka	14
tábornické dovednosti	20	diskotéka	9	tábornické dovednosti	9	tvořivé aktivity	11	tábornické dovednosti	10
tvořivé aktivity	16	tvořivé aktivity	7	tvořivé aktivity	9	tábornické dovednosti	10	tvořivé aktivity	5
jiné	11	jiné	5	jiné	6	jiné	6	jiné	5

Tabulka 6. Upřednostňovaná činnost dětí na táboře

5.10 Celková spokojenost s táborem

S táborem bylo spokojeno **91,4 %** dětí, které na otázku odpověděly (čtyři děti, které se tábora zúčastnily, odpověď na otázku vynechaly). Případný negativní vztah k táboru se tedy u dětí projevuje nejspíše již při rozhodování, zda se tábora zúčastní. Na tábor pak jezdí děti, které o něj mají zájem, což se projevuje ve vysoké míře jejich spokojenosti.

Odpovědi páťáků a sedmáků se navzájem téměř neliší, významné rozdíly nelze vyčíst. Z porovnání odpovědí dívek a chlapců pak vyplývá kritičtější postoj chlapců (nespokojeno 13,6 % chlapců, oproti 4,9 % dívek) a také jejich nižší míra zájmu vyzkoušet jiný tábor (23 % chlapců, 36 % dívek).

6 DISKUSE

Bakalářská práce byla zaměřená na analýzu názorů dětí základních škol v Lipníku nad Bečvou. Výsledky výzkumu odhalily, že děti mají o letní tábory stále velký zájem. Alespoň jednou bylo na táboře 69,0 % dotazovaných dětí. Z šetření dále vyplynulo, že 33,3 % z dívek, které na táboře ještě nebyly, by se jej chtělo v budoucnu zúčastnit, zatímco takových chlapců je jen 17,9 %. O tábory tedy jeví zájem 83,1 % dotázaných dívek a 69,3 % dotázaných chlapců. Tábora se alespoň jednou zúčastnilo 74,7 % dotázaných pátáků a 62,0 % dotázaných sedmáků. Tento dílčí výsledek dotazníku jde proti teoretickému předpokladu, že mezi sedmáky bude vyšší relativní počet táborníků, protože sedmáci měli oproti pátákům větší počet příležitostí tábor navštívit.

Co se týká míry samostatnosti dětí při výběru tábora, více než polovina dětí (54 %), které již byly na táboře, vybíralo tábor společně s rodiči, třetina dětí (33 %) si tábor vybrala sama a 13 % dětí vybrali tábor rodiče. Pokrok v samostatnosti výběru vyplývá z porovnání sedmáků s pátáky. Zatímco jen 18 % (ani ne pětina) pátáků si vybírá tábor samo, takových sedmáků je 55 % (zhruba tři pětiny).

V rámci výzkumu bylo provedeno porovnání některých dílčích výsledků s dřívějšími pracemi, a to účasti na táboře, míře samostatnosti při výběru tábora a spokojenosti s táborem. Tyto výzkumy provedly Silvie Králová v okrese Ústí nad Orlicí (2016) a Jana Vlčková ve Valašském Meziříčí (2012). Z porovnání vyplývá, že rozdíl v účasti (byl/ nebyl) není příliš významný (na táboře bylo 60.1-69.0 %). Děti z Lipníku n/B vyjadřují nižší zájem se tábora v budoucnu zúčastnit (rozdíl 13,9 resp. 21,3 procentního bodu). Co se týká míry samostatnosti při výběru tábora, rozdíl zjištěných výsledků je nevýznamný. Potvrdilo se zjištění, že starší děti jsou při výběru tábora oproti mladším mnohem samostatnější. V porovnání líbilo/nelíbilo není rozdíl mezi dětmi z Lipníka n/B a Ústí n/O. Zhruba 91 % dětí z obou skupin vyjadřuje s táborem spokojenost. Také v podrobnějších negativních odpovědích není významný rozdíl. V obou skupinách cca 6 % dětí na žádný tábor už jet nechce a 3 % dětí, ač se jim na táboře nelíbilo, má nadále zájem zkusit jiný tábor. Děti z Lipníku n/B vyjadřují oproti dětem z Ústí n/O vyšší míru zájmu vyzkoušet jiný tábor (rozdíl 11,2 procentního bodu).

Bariéru výzkumu vidím především v malém vzorku respondentů, jež je daný lokalitou. Počet obyvatel v Lipníku nad Bečvou se pohybuje kolem 8 tisíc. Do případného příštího výzkumu bych zařadila více dětí. Do ankety jsem mohla zařadit otázku, zda se děti raději účastní pobytových nebo příměstských táborů a zjistit tak jejich oblíbenost.

7 ZÁVĚR

Jak vyplývá z výsledků výzkumu, letní tábor je pro děti stále oblíbenou možností trávení letních prázdnin. **Alespoň jednou bylo na táboře 69 % dotazovaných dětí.**

Jednou z otázek byl průzkum míry samostatnosti v rozhodování o účasti na táboře. 54 % dětí, které již na táboře byly, vybíralo tábor společně s rodiči, 33 % dětí si tábor vybralo samo a 13 % dětí vybrali tábor rodiče. Pokrok samostatnosti výběru tábora je patrný z dalších odpovědí. Zatímco jen 18 % pátáků si tábor vybírá samo, takových sedmáků je 55 %. Tímto byla potvrzena hypotéza č. 2.

Jednoznačným společným prvkem, který děti a rodiče při výběru tábora spojuje jsou osobní **doporučení známých a kamarádů**. Takto vybralo tábor 43 % dětí. Ze získaných dat vyplynulo, že jde o nejzásadnější informace ovlivňující rozhodování ohledně volby tábora. 24 % dětí absolvovalo tábor pořádaný organizací (kroužkem, klubem, oddílem), kterou děti navštěvují během roku a 21 % dětí si tábor vybralo podle nabídky nalezené v letáku, na plakátu či na internetu. 12 % dětí vybralo odpověď „jinak“, přičemž nejčastěji s nápadem konkrétního tábora přišli rodiče či sourozenci, nebo si děti tábor vybíraly podle svého zájmu, ale bez návaznosti na pravidelný kroužek. Starší děti oproti mladším výrazně upřednostňují výběr tábora podle svých kamarádů (61 % 7. třída, 31 % 5. třída), a to na úkor inzerce a pravidelně navštěvované organizace.

Z výzkumu dále vyplynulo, že na tábory jezdí většina dětí se **svými kamarády** (73 %), 17 % dětí se svými sourozenci nebo sestřenicemi či bratřenci a jen 10 % dětí jelo na tábor samo. Co se týká zaměření tábora, nejčastější zastoupení mají **všestranně** (40 %) a sportovně (36 %) zaměřené tábory. 19 % dětí absolvovalo tábor nejrůznějším způsobem specializovaný (koně, počítače, skaut, Harry Potter aj.) Nižší procento je zřejmě dáno nízkou nabídkou takovýchto táborů vzhledem k velikosti města. Umělecké a vzdělávací tábory pak byly u dotazovaných dětí spíše okrajovou záležitostí (5 %). Délka pobytu na táboře je nejčastěji **sedmidenní** (43 %), jedná se mnohdy o specializované tábory. 29 % dotázaných dětí se zúčastnilo čtrnáctidenního tábora. Delší dobu než čtrnáct dní uvádí jen 3 % dětí. Mezi nejběžnější ubytování dětí patří **chatky** (40 %) a budovy (33 %). Spousta dětí má tábor spojen s dobrodružstvím, tudíž nepreferuje komfortnější ubytování. Asi šestina dotázaných dětí bydlela ve stanech a zhruba desetina dětí uvedla odpověď „jinak“, nejčastěji šlo o nocování doma v rámci příměstských táborů. Na otázku týkající se prostředí či okolí tábora mohly děti uvést i více odpovědí. Děti mají tábory jednoznačně spojené s **přírodou** a přejí si i sportovní zázemí. Chlapci oproti dívkám a pátáci oproti sedmákům mírně upřednostňují potok před hřištěm a koupalištěm. Na otázku, co děti na táboře nejvíce bavilo, mohly děti opět uvést i více odpovědí. Z odpovědí vyplývá, že děti mají

nejraději **sport a hry**. Dívky mají oproti chlapcům ve větší oblibě táborové diskotéky (40 % dívek, 19 % chlapců). Sedmáci oproti pátákům upřednostňují noční hru (57 % 7. třída, 32 % 5. třída) a osobní volno (41 % 7. třída, 21 % 5. třída). V odpovědích „jiné“ se nejčastěji objevil zájem o fotbal.

S táborem bylo **spokojeno 91, 4 % dětí**, které na otázku odpověděly. Pouze zhruba 6 % dětí už na žádný jiný tábor jet nechce. Případný negativní vztah k táboru se tedy u dětí projevuje nejspíše již při rozhodování, zda se tábora vůbec zúčastní. Na tábor pak jezdí děti, které o něj mají zájem, což se projevuje ve vysoké míře spokojenosti.

Téma bakalářské práce ovlivnila má zkušenost s pořádáním letních táborů. Dílčí i závěrečná zjištění tak mohu aplikovat do praxe, což hodnotím jako přínosné. Množství respondentů je malé, ale výhodou je zvolená lokalita. Mohu tak pracovat s názory dětí, pro které tábory připravuji. Vzhledem k velikosti souboru, nemohou však být výsledky aplikovány na širokou veřejnost.

Domnívám se, že cíl práce byl naplněn. Z výše uvedených výsledků je patrné, že o letní tábory jeví děti zájem. Lze je považovat za důležitou součást letních prázdnin, kdy mají děti možnost trávit čas bez rodičů, ve společnosti jiných dětí.

8 SOUHRN

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat názory žáků základních škol z Lipníka nad Bečvou na letní tábory. Výzkumu se zúčastnilo 158 dětí z 5. a 7. tříd.

V teoretické části byly definovány pojmy související s volným časem, pedagogikou volného času, juniorským cestovním ruchem, letními tábory a legislativou při jejich pořádání. Dalším úkolem byla charakteristika vývoje dětí mladšího a staršího školního věku.

V praktické části byly pomocí dotazníkového šetření vyhodnoceny získané informace ohledně účasti a výběru tábora. Výsledky byly zpracovány do tabulek a grafů. Výzkum potvrdil, že letní tábor je u dětí oblíbenou součástí letních prázdnin.

V kapitole diskuse jsem se vyjádřila ke zjištěným skutečnostem a některé jsem porovnála s dříve provedenými studiemi. V závěru jsem shrnula nejdůležitější poznatky práce. A to jsou: na táboře bylo alespoň jednou 69 % dětí, nejčastěji volí letní tábor na doporučení kamarádů, spokojenost dětí s letním táborem je 91,4 %.

9 SUMMARY

The aim of this bachelor's thesis is to analyse pupils' opinions on summer camps. The research focuses on the pupils in Year 5 and 7 of primary schools in Lipník nad Bečvou.

The theoretical part defines the terminology applied in the research such as leisure, leisure pedagogy, junior tourism, summer camps and their legal framework. Furthermore, the research also examines the developmental process in younger and older pupils.

The empirical part discusses the data drawn on the survey on pupils' participation and choices of the summer camps. The data are examined and compared in charts and graphs. The research concludes that summer camps are a popular summertime choice.

The chapter dedicated to discussion analyses the research findings and compared them with the previous research in the field of leisure. The conclusion summarizes the most significant results of the research. And these are: in the summer camp there were at least 69 % children, most often he chooses a summer camp on the recommendation of his friends, the satisfaction of children with the summer camp is 91,4 %.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého
- Hájek, B., Hofbauer, B., & Pávková, J. (2008). *Pedagogické ovlivňování volného času*. Praha: Portál
- Hanuš, R., & Chytilová, L. (2009). *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Háp, P., Formánková, S., Bank-Navrátková, T., Weisser, R. a kol. (2014). *Pobyt v letní přírodě*. Olomouc. Univerzita Palackého. Retrieved 28.3.2018 from the World Wide Web: <https://publi.cz/books/174/Cover.html>
- Hodaň, B., & Dohnal, T. (2005). *Rekreologie*. Olomouc: Hanex
- Chmelík, F. (2014). *Manuál pro publikování v kinantropologii podle normy APA*. Olomouc: Univerzita Palackého
- Kaplánek, M., & kol. (2017). *Volný čas a jeho význam ve výchově*. Praha: Portál
- Knotová, D. (2011). *Pedagogické dimenze volného času*. Brno: Paido
- Kotíková, H., & Schwartzhoffová, E. (2017). *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci
- Kotíková, H., & Schwartzhoffová, E. (2017). Dětské letní tábory jako forma juniorského cestovního ruchu. *Studia turistica*, 8(1),7-16. Retrieved 2.3.2018 from the World Wide Web: <http://www.vspj.cz/vyzkum-a-projekty/casopisy-vspj/studia-turistica>
- Králová, S. (2016). *Analýza faktorů ovlivňujících účast na letním táboře žáků základních škol v okrese ústí nad Orlicí*. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc
- Kratochvílová, E. (2004). *Pedagogika volného času*. Bratislava: Univerzita Komenského
- Němec, J. a kol. (2002). *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido. edice pedagogické literatury
- Matějček, Z. (2007). *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-325-3
- MŠMT. (n. d.) *Letní tábory*. Retrieved 4.3.2018 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/letni-tabory-2>
- MŠMT. (n. d.) *Letní tábory*. Retrieved 4.3.2018 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/jak-poznat-dobry-tabor>
- MŠMT. (n. d.) *Střediska volného času*. Retrieved 5.3.2018 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/strediska-volneho-casu>
- Pávková, J., a kol. (2008). *Pedagogika volného času* (3rd ed.). Praha: Portál
- Pásková, M., & Zelenka, J. (2002). *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj

- Pionýr. (n. d.). *Dobry tábor*. Retrieved 4.3.2018 from the World Wide Web:
<https://www.pionyr.cz/rodice/dobry-tabor>
- Plevová, I., & Slowik, R. (2010). *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Ryglová, K. (2009). *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. Ostrava: KEY Publishing.
- Ryglová, K., Burian, M., & Vajčnerová, I. (2011). *Cestovní ruch-podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing.
- Slepičková, L. (2000). *Sport a volný čas*. Praha: Karolinum
- Spousta, V. (1996). *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno: Pedagogická fakulta
- Spousta, V. et al. (1994). *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Brno: Masarykova univerzita
- Tábory Borovice*. (n. d.) Retrieved 4.3.2018 from the World Wide Web:
<http://www.borovice.cz/informace-pro-rodice/osmero-dobreho-tabora>
- Thorová, K. (2015). *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál
- Vágnerová, M. (2012). *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2153-1 (váz.)
- Vašutová, M. (2005). *Pedagogické a psychologické problémy dětství a dospívání*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta
- Vlčková, J. (2012). *Analýza názorů na letní tábory vybraného vzorku dětí ve Valašském meziříčí*. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a související předpisy
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zapletal, M. (1969). *Jak vést letní tábor*. Praha: Mladá fronta

11 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1. Účast dětí na letním táboře.....	26
Obrázek 2. Podle čeho děti tábor vybírají	27
Obrázek 3. Zaměření tábora.....	28
Tabulka 1. Přehled respondentů	25
Tabulka 2. Výběr tábora (s kým?)	26
Tabulka 3. S kým byly děti na táboře.....	27
Tabulka 4. Délka tábora	28
Tabulka 5. Představy dětí o okolí tábora	29
Tabulka 6. Upřednostňovaná činnost dětí na táboře	30

12 PŘÍLOHY

Dotazník

Ahoj,

prosím Tě o vyplnění dotazníku, který se týká letních táborů. Informace, jež získám budou použity pro účely bakalářské práce. Dotazník je anonymní.

Renata Polcarová

1. Jsem

a) chlapec

b) dívka

2. Navštěvuji

a) 5. třídu

b) 7. třídu

3. Už jsi někdy byl(a) na letním táboře?

a) ano (napiš kolikrát)

b) ne

c) ne, ale rád(a) bych jel(a)

(jestli ano, pokračuj ve vyplňování, jestli ne, dotazník odevzdej)

4. Jak sis tábor vybíral(a)?

a) tábor jsem si vybral(a) sám(a)

b) tábor vybrali rodiče

c) tábor jsme vybrali společně s rodiči

5. Podle čeho sis tábor vybral(a)?

a) jel(a) jsem s organizací (oddílem), kterou navštěvuji během roku

b) jel(a) jsem tam, kam jedou mí kamarádi

c) z letáků, plakátů a internetu

d) jinak (napiš jak)

6. S kým jsi na táboře byl(a)?

a) sám

- b) s kamarádem
- c) se sourozencem (sestřenicí, bratrancem)

7. Na jakou činnost byl tábor zaměřený?

- a) sportovní (napiš, který sport)
- b) všestrannou
- c) vzdělávací (jazykový, počítačový, ...)
- d) uměleckou (výtvarný, hudební, divadelní)
- e) jinou (napiš jakou)

8. Jak dlouho tábor trval?

- a) 7 dní
- b) 14 dní
- c) 21 dní
- d) jinak dlouho (napiš)

9. Kde jsi byl(a) na táboře ubytovaný(á)?

- a) chatka
- b) budova
- c) stan
- d) jinak (napiš)

10. Co by u tábora mělo být? (můžeš vybrat i více možností)

- a) les
- b) potok
- c) koupaliště
- d) hřiště
- e) obchod
- f) jiné (dopiš)

11. Co Tě na táboře bavilo? (můžeš vybrat i více možností)

- a) hry
- b) tábornické dovednosti (uzlování, práce s buzolou, ...)
- c) sport
- d) tvořivé aktivity (malování, vyrábění, práce se dřevem, ...)
- e) osobní volno

f) noční hra

g) diskotéka

h) další aktivity (napiš jaké)

12. Jak se Ti na táboře líbilo?

a) líbilo a rád(a) bych jel(a) znovu

b) líbilo, ale chtěl(a) bych zkusit i jiný tábor

c) nelíbilo, ale na jiný tábor pojedu

d) nelíbilo, na tábor už nikdy nepojedu

Tady mi můžeš napsat další nápady pro letní tábor:

.....
.....
.....

Děkuji za Tvůj čas a ochotu vyplnit dotazník.